

kunnet gaa, saa længe det købende Publikum var i Stand til at betale de Priser, der blev forlangt; men naar denne Betalings- evne ophører, viser Misforholdet sig i sin Grelhed, og det viser sig, at det er umuligt for Samfundet at bestaa, hvis det skal vedblive at gaa paa samme Maade.

Vi har set det f. Eks. indenfor Byg- ningsindustrien; jeg har selv haft Erfaringer i den Retning. Naar der holdes Licitation over et større Byggeforetagende, var det jo Meningen, at de forskellige Mestre hver for sig skulde fremsætte de billigst mulige Tilbud, for at man kan faa Arbej- det udført billigt; men det har de aldeles ikke faaet Lov til; før Tilbudene indleveres, skulde de censureres af vedkommende Organisation, og var der saa nogen, hvis Tilbud man syntes var for lavt, blev det kasseret og maatte slet ikke komme frem, og paa den Maade er Priserne blevet holdt oppe. Det samme har vi set med Hensyn til Smedemestrene og Jernhandlerne. Hvilket Tyranni er der ikke udøvet dér baade overfor dem, der driver Erhvervet, og ogsaa overfor hele Befolkningen? Det har f. Eks. ikke været muligt for en Privatmand, der havde nogle Heste, selv at købe et Par Hesteko og slaa dem under. Overenskomsten mellem Smedemestrene og Jernhandlerne var den, at Jernhandlerne maatte ikke sælge til andre end til Smedemestrene, og de maatte ikke sælge til dem under en bestemt Pris, og den Pris skulde Smedemestrene saa ogsaa tage, naar de udførte Arbejde for deres Kunder. Jeg ved, det har været strengt for mangfoldige Mestre at skulle bøje sig derunder, men de har været nødt til det; de fik den Besked af deres Grosserer: Er De Medlem af den Organisation? og hvis de ikke var det, kunde de hverken faa Jern eller Kul. Hvad skulde de saa gøre? Der var ikke andet at gøre end at bøje sig under denne Organisationstvang. Jeg kender personlig en Smedemester, hvis Hovedforretning er en Maskinvirksomhed, og som selvfølgelig staar i den Organisation, som den Slags Virksomheder hører under, men han har ved Siden af en Svend, der beslaar Heste, hvad der er Grovsmedearbejde. Han fik den Besked: Er du Medlem af Grovsmedenes Forening? ellers kan du hverken faa Jern eller Kul. Og naar han saa er kommet ind i denne Forening og har bøjet sig — for ellers kunde han ikke eksistere —, bliver der sagt til ham: Hvis du udfører Arbejdet under den Pris, som er fastsat af denne Organisation, bliver du idømt Bøder paa flere Hundrede Kroner.

Dette er ganske taabelige og for Samfundet ganske utaaelige Vilkaar at arbejde under. Vi har for nylig set, at en Dom er gaaet ud paa at friinde Folk, som vitterligt havde begaaet Lovovertrædelser, idet man fandt, at de Love, de havde overtraadt, var af den Beskaffenhed, at de maatte siges ikke at kunne holdes under de Forhold, vi lever under. . .

Formanden: Det ærede Medlem er rigtignok langt udenfor det, som forhandles her i Øjeblikket.

Søren Svendsen: Jeg kan godt indrømme, at det ikke direkte falder ind derunder, men i allerhøjeste Grad indirekte; for disse Statsskattelove, der her behandles, er jo ogsaa beregnet at skulle yde Dækning for de umaadelig store Udgifter, som det økonomiske Liv medfører. Men jeg skal i Henhold til den højtærede Formands Hens- stilling ikke komme yderligere ind paa det. Jeg skal kun sige, at det er min Mening, at den enkelte Borger maa lære at forstaa, at vi lever i en økonomisk saare vanskelig Tid, hvor det gælder for den enkelte at tage Arbejdet op og bøje sig ind under Forholdene og tage de Tab, som man kommer til at lide, med Veksels paa Fremtiden, idet man selvfølgelig, naar Tiderne bliver bedre, baade fra Arbejdernes og Arbejdsgivernes Side atter kan søge at komme op paa de Lønninger og den Fortjeneste, som hidtil har kunnet faas.

Jeg skal dernæst sige et Par Ord om den meget omtalte Restaurationsskat. Det er blevet sagt, at den skulde være en meget slem Skat, og navnlig en Skat, som Bybefolkningen maatte lide under, og som Landboerne var fri for. Dette passer ikke, selv om jeg nok vil indrømme, at maaske den største Del af de Summer, der udgives paa Restaurationer, Kafeer, Forlystelsesanstalter o. s. v., eller i alt Fald en stor Del af dem betales af Bybefolkningen, og hvis den har Raad til det, saa har den selvfølgelig ogsaa Lov til at afholde disse Udgifter. Men nu er der det mærkelige, at man inde i Byerne og særlig her i København tidligere har haft en helt anden Opfattelse af dette Forhold. Saa tidt der har været Tale om det flotte og kostbare Liv, som Befolkningen i de store Byer og navnlig i København udfoldede paa disse Steder, har man mødt de heftigste Protester fra de indfødte Københavneres Side, som altid har hævdet: I maa endelig ikke tro, det er os, der befolker Restaurationer, Kafeer og Forlystelsesanstalter; nej, de Folk, der bruger Penge dér, det er Landboere